

**Uluslararası Spor Organizasyonlarının Sosyo-Kültürel Etkileri: 2013
Mersin XVII. Akdeniz Oyunlarına Yönelik Bir Uygulama**

Arş. Gör. Cemal Ersin SİLİK

Gazi Üniversitesi, Turizm Fakültesi,
Turizm İşletmeciliği Bölümü
cemalersin.silik@gazi.edu.tr

Doç. Dr. Evren GÜÇER

Gazi Üniversitesi, Turizm Fakültesi,
Rekreasyon Yönetimi Bölümü
evrengucer@gazi.edu.tr

Öz

Bu çalışmanın amacı, uluslararası spor organizasyonlarının düzenlendiği şehre sosyo-kültürel etkilerini belirlemektir. Bu sebeple Olimpiyat Oyunları'ndan sonra Dünya'nın en önemli spor faaliyeti olarak kabul edilen Akdeniz Oyunları örnek olarak seçilmiştir. Araştırmanın amaçlarını gerçekleştirmek için Jie ve Yan (2010) tarafından geliştirilen Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği'nin (Mega Event Impact Scale) kullanılmasına karar verilmiştir. Ölçekte yer alan ifadelere faktör analizi yapılarak sosyo-kültürel ifadeler beş alt boyuta ayrılmıştır. Bu boyutlar; turistik tesisler, uluslararası tanıtım, çevresel ve kültürel koruma, sosyal ve çevresel problemler, kültürel değişim olarak ifade edilmiştir. Belirlenen boyutlara yönelik olarak Mersin'de yaşayan yerel halkın algılamaları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu nedenle çalışma evrenini, Mersin'de yaşayan yerel halk oluşturmaktadır. Evren içerisinden örneklem büyüklüğü ± 0.05 örnekleme hatası ile 384 olarak belirlenmiştir ve yerel halka 452 adet anket uygulanmıştır. Elde edilen verilerin analizinde, "yüzde", "frekans", "bağımsız örneklem için t- testi", "tek faktörlü varyans (Anova) analizi", "Tukey (HSD) testi" analizleri kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, turistik tesisler boyutu ile yerel halkın meslek ve gelir durumları; uluslararası tanıtım boyutu ile yerel halkın cinsiyetleri; çevresel ve kültürel koruma boyutu ile yerel halkın yaşları; sosyal ve çevresel problemler boyutu ile yerel halkın gelir durumları arasında farklılık tespit edilmiştir. Fakat kültürel değişim boyutu ile yerel halkın bireysel özellikleri arasında herhangi bir farklılık bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Uluslararası Organizasyonlar, Akdeniz Oyunları, Sosyo-Kültürel Etki

**Socio-Cultural Effects of the International Sports Organizations: A Study
on 2013 Mersin XVII. Mediterranean Games**

Abstract

The purpose of this study is to determine socio-cultural impacts of the international sports organizations on the city where it is held. Therefore, the Mediterranean Games, considered as the most important sporting events after the Olympic Games, was chosen

as an example. To achieve the objectives of the research Mega Event Impact Scale developed by Jie and Yan (2010) is used. Socio-cultural statements have been divided into five sub-dimensions by factor analyzing of the statements in the scale. These dimensions are expressed as tourist facilities, international promotion, environmental and cultural preservation, social and environmental problems, cultural change. Perceptions are determined by the local people in Mersin with identified dimensions. Therefore, local people living in Mersin was surveyed in this study. In the target population of the study, sampling size was determined to be ± 0.05 with 384 sampling error and 452 questionnaires have been applied to local residents. In the analysis of the data obtained, "percentage", "frequency", "t-test for independent samples", "single-factor variance (Anova) analysis", "Tukey (HSD) test" and have been used. According to the results of the survey, the differences in the occupation and income level of the local people with the tourist facilities; gender of the local population with the international promotion; the age of the local people with the environmental and cultural preservation; the income level of the local people with social and environmental problems have been identified. However, it has not found any differences in individual characteristics with the cultural change size.

Key Words: Sport, International Organizations, Mediterranean Games, Socio-Cultural Impacts.

1. Giriş

Birçok ülke için turizm, önemli bir gelir meydana getirmekte ve ülkedeki istihdamı olumlu yönde etkilemektedir. Son yıllarda Türkiye’de turizmi çeşitlendirerek bölgesel kalkınma çalışmaları yapılmaktadır. Bu çalışmalar kapsamında bölgelerin turizm alanında güçlü olduğu yönler ön plana çıkarılmaktadır. Turizmden en yüksek düzeyde fayda sağlayabilmek için turizmin çeşitlendirilmesi ve yılın belli dönemlerinde değil de tamamına yayılabilecek bir etkinlik olması gerekmektedir. Turizmin çeşitlendirilmesinde ise spor turizmi önemli bir yer teşkil etmektedir. Spor ve spor faaliyetleri insanoğlunun sürekli olarak ilgisini çeken faaliyetler olmuştur.

Sporun turizm ile bağlantısı zamansal safha olarak 1960 yılından itibaren daha da genişlemiştir. Bilimsel olarak spor ve turizm araştırmaları 1970’li yıllara dayanmaktadır. Spor turizminin anlam ve düşüncesi Federal Almanya’da 1980’lerin sonuna doğru şekillenmeye başlayarak 1990’lı yılların ortalarına doğru hızlı yükseliş yaparak ülke sınırlarını aşmıştır (Schwark, 2006: 9).

İnsanların spor yapmak veya sportif anlamda düzenlenen bir faaliyeti izlemek için turizm etkinliğine katılmalarından doğan olaylar ve ilişkiler bütününe spor turizmi denilmektedir. Bir seyahatin spor turizmi olarak değerlendirilebilmesi için seyahatin turizm tanımına uygun olması ve öncelikli olarak sportif amaçlarla gerçekleşmesi gerekmektedir (Hazar, 2007: 79).

Uluslararası spor organizasyonlarının ülke tanıtımı üzerindeki etkileri 2002 Dünya Kupası’nda değerlendirilmiştir. 2002 Dünya Kupası’nı 190 ülkeden 6 milyon insanın televizyon aracılığı ile takip ettiği ve bunun da ev sahibi ülkenin

tanıtımı açısından önemli olduğu ifade edilmiştir. Yapılan televizyon yayınları, organizasyonun düzenlendiği ülkenin turizm imajını da olumlu yönde etkileyebilmektedir. Bunun örneklerine bakıldığında, 1996 yılında düzenlenen Olimpiyat Oyunları'ndan sonra Atlanta diğer ülkeler tarafından Dünya Şehri olarak değer görmüştür. Ayrıca, Barcelona'da düzenlenen Olimpiyat Oyunları'ndan sonra şehir birçok spor tesisine kavuşmuş ve böylelikle Barcelona şehri uluslararası spor örgütleri ve spor turistleri için cazip bir şehir konumuna geçmiştir. Bu sebeple, televizyondan organizasyonu izleyenlerin turizme kazandırılması için uygun pazarlama stratejileri geliştirilmektedir (Doğu, 2006: 17). Araştırmalara göre, yılda 200 bini aşkın sportif etkinliğe sahne olan Kanada, bu etkinliklerden 2,4 milyar dolar gelir elde etmektedir (TUYED, 2009).

Uluslararası spor organizasyonlarından birisi olan Akdeniz Oyunları, Akdeniz ile kıyısı olan ülkelerin, dört yılda bir düzenledikleri spor yarışmalarıdır. Düzenlenen bu yarışmalar, Olimpiyat Oyunları'ndan sonraki en önemli spor yarışmalarıdır. Akdeniz ülkeleri arasında kültürel ve toplumsal olarak birliktelik sağlamak için gerçekleştirilmektedir. Bu özelliğinden dolayı sportif etkinlikler turizmin sosyo-kültürel gelişimini olumlu yönde etkilemektedir. Yarışmanın yapıldığı bölge; alt yapı, üst yapı, tesisleşme, bölge imajı ve tanıtımı gibi konularda da yarışmalardan önemli bir pay almaktadır.

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler açısından Akdeniz Oyunları, Olimpiyat Oyunları, Dünya Kupası, Basketbol Şampiyonası gibi uluslararası organizasyonlar büyük önem taşımaktadır. Ülkemizde gerçekleştirilecek olan organizasyonların ülke açısından sosyo-kültürel katkıları yadsınamaz bir gerçektir. Ülkemizin, uluslararası organizasyonların düzenlenmesi hususunda daha çok sportif etkinliklere aday olması ve spor turizmindeki payını artırarak sahip olduğu potansiyelleri açığa çıkartması gerekmektedir.

2. Uluslararası Spor Organizasyonları

Uluslararası düzeyde gerçekleştirilen spor organizasyonlarına katılımlar gün geçtikçe artarak devam etmektedir. Bu yüzden olimpiyatlar, şampiyonalar, oyunlar gibi uluslararası spor organizasyonlarına ev sahipliği yapabilmek için birçok ülke ve şehir kıyasıya rekabet etmektedir (Hazar, 2007: 89). Mersin'de gerçekleştirilen Akdeniz Oyunları da önemi yıldan yıla artan ve birçok ülkeden aktif katılımcının geldiği uluslararası bir spor organizasyonudur. Yıllar itibari ile Akdeniz Oyunları'na katılan sporcu sayıları da artış göstermektedir. Örneğin; 1997 yılında İtalya'nın Bari şehrinde gerçekleştirilen oyunlara toplam 2,999 sporcu katılmışken, 2009 yılında yine İtalya'nın Pescara şehrinde düzenlenen oyunlara toplam 3,368 sporcu katılmıştır (CIJM, 2014).

Grand Thornton Araştırma Şirketi, Güney Afrika'ya 2010 Dünya Kupası için 200 bin ekstra turist geldiğini ve buna ilişkin konaklama ve diğer turizm gelirlerinin yaklaşık 1,5 milyar Euro civarında gerçekleştiğini belirtmiştir. Bu

sonuçlarla birlikte Güney Afrika ekonomisinde yaklaşık 2 milyar dolara yakın bir açık meydana gelmiştir (Akşar, 2010).

Uluslararası spor organizasyonları, ev sahibi ülkeye müsabakalarda kullanılmak üzere yeni tesislerin yapılmasına ve var olan tesislerin de onarılmasına olanak sağlar. Organizasyon sayesinde ülkede veya şehirde ek istihdam meydana gelmekte ve işsizlik oranlarında da azalma meydana gelmektedir. Ayrıca oyunların düzenlenebilmesi için oteller, restoranlar, parklar, bahçeler, rekreasyon alanları gibi birçok tesis gerekmektedir (Nalçakan, 2009). Spor organizasyonları, ekonomik kazancın ötesinde ülkeye veya şehre uzun vadeli katkılar sağlamaktadır. Çünkü ev sahibi ülke veya şehirler, organizasyon süresi boyunca sahip oldukları teknolojik, sosyal, kültürel, turizmle ilgili zenginliklerini ve sanatsal değerlerini tanıtmaya fırsatı bulmaktadır.

Uluslararası organizasyonların bir başka katkısı da ev sahibi ülke veya şehirde spor kültürünün oluşmasını sağlamaktır. Çünkü organizasyon, hem yarışmacılar hem de seyirciler için büyük kazanım demektir. Spora olan ilginin artması ülkedeki sporcu sayısını arttırmakta ve bu da ülkenin uluslararası yarışmalardaki başarısını arttırmaktadır. Uluslararası organizasyonlar, Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) ile Uluslararası Spor Federasyonları'nın denetim ve gözetiminde gerçekleştirilmektedir (Sunay, 2010).

2.1. Uluslararası Spor Organizasyonlarının Sosyo-Kültürel Etkileri

Herhangi bir organizasyonun sosyal etkisi; organizasyona katılan bireyler arasındaki etkileşime, bireylerin yaşayış tarzlarına, davranışlarına, toplumsal yaşamı geliştirmeye ve yeni spor etkinlikleri oluşturmaya yönelik faaliyetleri kapsamaktadır. Yapılan araştırmalarda, bilhassa uluslararası büyük organizasyonlarda ev sahibi şehir veya bölge üzerinde yerel değerlerini ve geleneklerini öne süren uzun süreli sosyo-kültürel sonuçlar meydana getirdiği görülmüştür (Konstantaki, 2008: 530). Büyük spor organizasyonlarında kamu sektörü, özel sektör, sivil toplum kuruluşları iş birliği yaparak yerel halkı da sürece dâhil edebilir ve bu şekilde de toplumda büyük organizasyonlar hakkında bilinç oluşturulabilir ve oyunlar için gönüllülük duygusu kazandırılabilir.

Spor organizasyonlarının olumlu sosyo-kültürel etkilerinin yanında özel değerlerin ticarileştirilmesi, doğanın bozulması, kültürel mirasın zarar görmesi gibi olumsuz sosyo-kültürel etkileri de oluşabilir (Ritche, 1984'den akt. Basım ve Argan, 2009: 298). Bununla beraber Akdeniz Oyunları gibi büyük organizasyonlar, normal iş sürelerinin aksaması, yerli halkın göç etmesi, yerel halkın yaşam biçimlerinde bozulmaların meydana gelmesi, mevcut kaynakların eşit bir şekilde dağıtılamaması gibi önemli sosyo-kültürel risk unsurlarını da barındırmaktadır (Babacan ve Göztaş, 2011: 202).

Akdeniz Oyunları, Olimpiyatlar, Dünya Kupası gibi gerçekleştirilen uluslararası spor organizasyonlarında son yıllarda çevresel etkiler de önemli bir boyut

kazanmıştır. Düzenlenen büyük organizasyonların, sürdürülebilir gelişme ve çevresel eğitim konularına ağırlık verdiği görülmektedir. Örneğin; Sydney Olimpiyat Oyunları ‘‘Yeşil Oyunlar’’ olarak adlandırılmıştır. Ayrıca, Pekin 2008 Olimpiyat Oyunları’nda Çin’in sürdürülebilirlik üzerine çevresel politikalar uygulaması diğer ülkelere karşı Çin’in değerinin artmasını sağlamıştır. Yakın zamanda gerçekleştirilen 2012 Londra Olimpiyat Oyunları da çevreye yönelik yaptığı çalışmalar ile önem kazanmıştır (Deloitte, 2010: 8; Dickinson ve Shipway, 2007). Bu çalışmalar göz önüne alındığında, Mersin’de düzenlenen XVII. Akdeniz Oyunları’nda da gerçekleştirilen çevre politikaları oyunlar ve bölge için olumlu etki oluşturabilir.

2.2. Akdeniz Oyunları

Akdeniz Oyunları düşüncesi, 1948 yılında düzenlenen Londra Olimpiyat Oyunları’ndan sonra Mısır Olimpiyat Komitesi Başkanı ve Uluslararası Olimpiyat Komitesi Başkan Yardımcısı Muhammed Tahir Paşa’nın önderliğinde üç kıta üzerinde (Asya, Avrupa, Afrika) Akdeniz’e kıyısı olan ülkelerin milli takımları arasında farklı spor dallarından yarışmaların gerçekleştirilebileceği bir organizasyon olarak ortaya çıkmıştır (Özsoy, 2013: 72). Uluslararası Olimpiyat Oyunları’na benzer bir yapısı olan Akdeniz Oyunları’nda; atletizm, yüzme, su topu, jimnastik, basketbol, boks, eskrim, futbol ve güreş oyun programlarında yer alan değişmeyen spor branşlarıdır (GSB, 2013).

Akdeniz Oyunları’nda yer almak isteyen ülkelerin öncelikle Akdeniz’e kıyısının olması ve Uluslararası Akdeniz Oyunları Komitesi (International Committee of Mediterranean Games: ICMG)’ne üye olmaları gerekmektedir. 1948 yılında yapımı düşünülen bu organizasyon ilk olarak 1951 yılında dört yılda bir düzenlenmek üzere Mısır’ın İskenderiye şehrinde 13 spor branşında, 10 Akdeniz Ülkesi’nden 734 sporcunun katılması ile gerçekleştirilmiştir. Düzenlenmeye başladığı tarihten bu yana 16 Akdeniz Oyunu gerçekleştirilmiştir ve son olarak 2013 yılında Mersin’de XVII. Akdeniz Oyunları düzenlenmiştir (Mersin, 2013).

Akdeniz Oyunları’nın düzenlenmesi, geliştirilmesi ve devam ettirilmesi gibi süreçlerde önemli bir görev üstlenen Uluslararası Akdeniz Oyunları Komitesi (ICMG), Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) tarafından tanınmış bir kuruluştur. Akdeniz Oyunları’nda önemli bir yere sahip olan ICMG’nin temel amaçları şunlardan oluşmaktadır (CIJM, 2014):

- ✓ Olimpiyat Tüzüğü’nde yer alan şekli ile Olimpiyat ruhunun ilke ve ideallerinin yanı sıra Milli Olimpiyat Komiteleri ve Milli Olimpiyat Akademileri vasıtası ile Akdeniz’e kıyı ülkelerde Olimpiyat ile ilgili eğitimlerin artırılmasına imkân sağlamak,

- ✓ Akdeniz bölgesinde yer alan gençlerin sporcular ile arasında kardeşlik ve barış bağlarının geliştirilmesi,
- ✓ Akdeniz havzasında yer alan ülkelerin Milli Olimpiyat Komiteleri arasındaki işbirliği ve dayanışmayı artırarak Akdeniz sporunun ilerlemesine yardımcı olmak,
- ✓ Düzenlenen Akdeniz Oyunları'nın ICMG Tüzüğü'ne ve IOC kurallarının ilkelerine uygun bir şekilde düzenlenmesi ve bunun devamlılığının sağlanması,
- ✓ Akdeniz kıyısında yer alan ülkelerin birlik ve beraberlik içerisinde kalarak ülkelerin seviyesini iyileştirmek, ülkeler arasında teknik destek sağlamaktır.

2.2.1. Akdeniz Oyunlarının Mersin'deki Gelişimi

Mersin şehri, gerçekleştirilen XVII. Akdeniz Oyunları'nda ev sahipliği yapabilmek için aday şehirlerden birisi olmuştur. Ancak, 2007 senesinde İtalya'nın Pescara şehrinde düzenlenen Genel Kurul ve aday seçimlerinde Yunanistan'ın Volos şehri XVII. Akdeniz Oyunları için uygun görülmüştür. 2013 yılındaki oyunları alamayan Mersin, daha sonra 2017 yılında düzenlenecek olan Akdeniz Oyunları'na ev sahibi olabilmek için başvuruda bulunmuştur. 28 Ocak 2011 tarihinde Uluslararası Akdeniz Oyunları Komitesi'nin (ICMG) almış olduğu karar neticesinde Yunanistan'ın Volos şehrine verilen XVII. Akdeniz Oyunları ev sahipliği bu ülkeden geri alınmıştır. ICMG, 2013 Akdeniz Oyunları ev sahipliği için 3 aday şehrin olduğunu açıklamış ve sonrasında 23 Şubat 2011 tarihinde gerçekleştirilen oylama neticesi ile XVII. Akdeniz Oyunları'nın yeni ev sahibi şehri Mersin olarak belirlenmiştir (TMMOB, 2012: 50).

Mersin'de 32 farklı dalda düzenlenen yarışmalarda; Mersin şehrinin tanıtımı yapılarak uluslararası düzeyde olumlu bir imaj oluşturulması amaçlanmıştır. Çünkü Mersin, Türkiye'nin Akdeniz'e açılan kapısıdır ve spor turizmi açısından da önemli bir şehir olarak cazibe merkezi oluşturmaktadır. Spor turizminin öneminin bir kez daha ortaya çıktığı XVII. Akdeniz Oyunları'nda ulusal ve uluslararası birçok yerden gelen katılımcı güzel bir biçimde ağırlanmış ve oyunlar basında önemli bir yer bularak geniş çaplı medya etkisi oluşturmuştur. Oyunları takip etmek için ulusal ve uluslararası birçok yayın yapılmıştır. Akdeniz Oyunları'nı sürekli olarak takip eden izleyiciler Mersin şehrinde de oyunları takip etmeyi sürdürmüşlerdir. Bu şekilde, Mersin şehri hem ulusal hem de uluslararası platformda bilinirlik elde etmiştir (Mersin, 2013).

Akdeniz Oyunları için kentte 11 yeni tesis inşa edilmiş ve oyunlar kapsamında Mersin'e 800 milyon TL'lik yatırım yapılmıştır. Ayrıca, oyunlar için Mersin'de toplam 54 tesisin açılışı yapılmıştır. Yapılan yatırımlar sadece Mersin'deki oyunlar için değil oyunlar sonrasında da yerel halkın kullanımına açılması

açısından önem taşımaktadır. Mersin’de düzenlenen Akdeniz Oyunları kapsamında toplam 1181 Türk güvenlikçisi de görev almıştır (Türkiye Bilişim Dergisi, 2013).

3. Yöntem

Bu bölümde çalışmanın amacı, evren ve örnekleme, araştırma modeli, veri toplama yöntemi hakkında bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışma, Akdeniz Oyunları’nın Mersin’de bulunan yerel halk tarafından sosyo-kültürel etkilerinin algılamalarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Akdeniz Oyunları’nın örnek olarak seçilmesinde oyunların 2013 yılı içerisinde gerçekleştirilen en önemli spor etkinliği olması ve bu organizasyonun da Türkiye’de olması etkili olmuştur.

Araştırmada, Akdeniz Oyunları’nın bölgeye alt ve üst yapı yatırımları, bölge imajı, bölgenin uluslararası tanıtımı, sosyo-kültürel etkileşim gibi birçok alanda yapmış olduğu olumlu ve olumsuz etkiler araştırılmıştır. Böylelikle ilerleyen zamanlarda uluslararası spor organizasyonu düzenleyecek olan ülkelere, oyunların sosyo-kültürel etkileri hakkında bilgi oluşturması amaçlanmıştır.

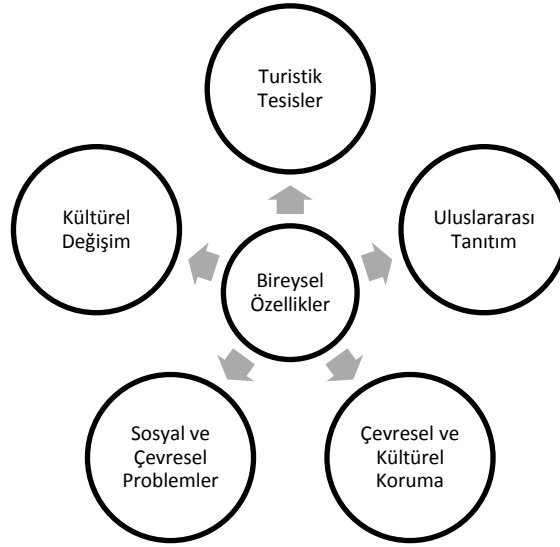
3.2. Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini Mersin ilinde yaşayan yerel halk oluşturmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu’nun 2013 yılındaki verilerine göre Mersin ilinin toplam nüfusu 1,705,774 kişidir (TÜİK, 2014). Evren içerisinde örneklem büyüklüğü (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004, s. 50) ± 0.05 örnekleme hatası ile 384 olarak belirlenmiştir ve yerel halka 452 adet anket uygulanmıştır.

2013 yılında Türkiye’de gerçekleştirilen uluslararası organizasyonlar arasında diğer organizasyonlara nazaran daha gösterişli olan Akdeniz Oyunları çalışma kapsamında değerlendirilmiştir. Bu nedenle araştırma Mersin ili ile sınırlandırılmıştır. Örneklem büyüklüğü il nüfus bilgileri ile hesaplanarak anket sadece Mersin’de yaşayan yerel halka uygulanmıştır. Mersin’e tatil için gelen ziyaretçiler anket dışında tutulmuştur. Mersin’de eş, dost ziyareti için bulunan kişiler de anket dışında tutulmuştur.

3.3. Araştırma Modeli

Çalışmanın amacı doğrultusunda Akdeniz Oyunları ile ilgili kullanılan Jie ve Yan (2010) tarafından geliştirilen mega organizasyon etkisi ölçeği ifadeleri kullanılarak faktör analizi yapılmış ve bu analizin sonucuna göre turistik tesisler, uluslararası tanıtım, çevresel ve kültürel koruma, sosyal ve çevresel problemler, kültürel değişim olarak adlandırılan beş boyut elde edilmiştir.

Şekil 1. Araştırma Modeli

Bu elde edilen boyutlar ile ankete katılan yerel halkın bireysel özellikleri arasındaki farklılık durumları tespit edilmiştir. Araştırma Modeline dayanarak kurulan hipotezler ise şu şekilde ifade edilebilir:

H₁: Akdeniz Oyunları'nın turistik tesisler boyutu ile ankete katılanların bireysel özellikleri arasında farklılık yoktur.

H₂: Akdeniz Oyunları'nın uluslararası tanıtım boyutu ile ankete katılanların bireysel özellikleri arasında farklılık yoktur.

H₃: Akdeniz Oyunları'nın çevresel ve kültürel koruma boyutu ile ankete katılanların bireysel özellikleri arasında farklılık yoktur.

H₄: Akdeniz Oyunları'nın sosyal ve çevresel problemler boyutu ile ankete katılanların bireysel özellikleri arasında farklılık yoktur.

H₅: Akdeniz Oyunları'nın kültürel değişim boyutu ile ankete katılanların bireysel özellikleri arasında farklılık yoktur.

Belirtilen hipotezler kapsamında çalışma değerlendirilmiş ve hipotez sonuçlarına ilişkin tablo da bulgular bölümünde yer almıştır.

3.4. Veri Toplama Yöntemi

Çalışmada, verilerin toplanması için anket tekniği kullanılmıştır. Mersin'deki yerel halkın XVII. Akdeniz Oyunları'nın sosyo-kültürel etkileri hakkındaki düşüncelerini ifade edebilmesi ve araştırma verilerinin toplanabilmesi için Jie ve Yan (2010) tarafından geliştirilen Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği (Mega Event Impact Scale) kullanılmıştır.

Mega Organizasyon Etkisi Ölçeği, olumlu ve olumsuz boyutları bulunan 42 soruluk bir ölçektir. Ölçeğin olumlu boyutları: şehir imajını geliştirme ve sağlamlaştırma, ekonomik yararlar, çevresel ve kültürel koruma, turizm altyapısının gelişimi ve kültürel değişimden oluşmaktadır. Ölçeğin olumsuz boyutları ise; sosyal ve çevresel problemler, kültürel çatışma ve ekonomik

maliyetlerdir. Şimşek (2011), çalışmasında ölçeğin faktör analizini yaparak 8 faktör, 36 maddeli bir yapı ortaya koymuştur (Şimşek, 2011: 385). Bu çalışma kapsamında ise, ölçeğin sosyo-kültürel etkilerinden oluşan 22 maddelik ifadelerine faktör analizi yapılmış ve 5 boyut elde edilmiştir. Elde edilen bu boyutlar; turistik tesisler (3 ifade), uluslararası tanıtım (5 ifade), çevresel ve kültürel koruma (4 ifade), sosyal ve çevresel problemler (4 ifade) ve kültürel değişim (3 ifade) olarak ifade edilmiştir. Ayrıca, 22 maddelik ölçekte “turistlere hizmet eden tesislerin artışına katkı sağlıyor”, “şehrin altyapı gelişimini hızlandırdı” ve “kültürel çatışmayı meydana getiriyor” ifadelerinden oluşan 3 madde faktör analizi sonucunda düşük değerlerde görülmüş ve çıkartılmıştır.

Araştırmada, Organizasyon Etkisi Ölçeği'nin alt boyutlarına ilişkin faktör yükleri göz önüne alınarak beş farklı boyut elde edilmiştir. Bu çalışma kapsamında, “alışveriş tesisleri”, “sosyal etkinlikler”, “temizlik tesisleri” ifadelerinin oluşturduğu boyut “*turistik tesisler*”, “uluslararası imaj”, “uluslararası tanıtım”, “diğer uluslarla uyum”, “topluluk ruhu” ifadelerinin oluşturduğu boyut “*uluslararası tanıtım*”, “kültürel değişim”, “diğer kültürlerle deneyim”, “diğer toplumların anlaşılması” ifadelerinin oluşturduğu boyut “*kültürel değişim*”, “çevre rahatsızlığı”, “trafik problemi”, “doğal çevrenin zarar görmesi”, “yerel eko sistemin zarar görmesi” ifadelerinin oluşturduğu boyut “*sosyal ve çevresel problemler*”, “yerel kültürün korunması”, “doğal kaynakların korunması”, “yerel kültürün gelişimi” ifadelerinin oluşturduğu boyut ise “*çevresel ve kültürel koruma*” olarak adlandırılmıştır.

Yerel halk tarafından cevaplanması istenilen bireysel özelliklere ilişkin anket sorularında farklı seçenekler kullanılmış ve kişilerin kendilerine uygun olan seçeneği işaretlemeleri istenmiştir. Bireysel özelliklere ilişkin soruların dışında kalan ifadeler için de 5'li Likert Ölçeği kullanılmıştır. Ölçekte yer alan sayısal olmayan ifadelerin gruplandırılıp değerlendirmeye tabi tutulabilmesi için likert ölçek kullanılmıştır. 5'li Likert Ölçek, “Tamamen Katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum”, “Katılıyorum”, “Tamamen Katılıyorum” şeklinde yer alan ifadelerden meydana gelmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Anket çalışması sonucunda elde edilen veriler, istatistik programı aracılığı ile analiz edilmiştir. İlk olarak araştırmaya katılan yerel halkın bireysel özelliklerine ilişkin bilgilerin frekans ve yüzde dağılımları Tablo 1'de ifade edilmiştir.

Araştırmaya katılan yerel halkın Akdeniz Oyunları ile ilgili sosyo-kültürel tutumlarına yönelik yüzde, frekans, aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri ise Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 3'te ise araştırma modelinde yer alan hipotezlerin sonuçları yer almaktadır. Hipotez sonuçlarının tamamı tek tablo üzerinde gösterilmektedir.

4. Bulgular

Aşağıda yer alan Tablo 1’de araştırmaya katılanların bireysel özelliklerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları yer almaktadır.

Tablo 1. Yerel Halkın Bireysel Özelliklerine İlişkin Bulgular

Değişkenler	Gruplar	f	%
Cinsiyet	Kadın	203	44,9
	Erkek	249	55,1
Yaş	18-24 yaş aralığı	87	19,2
	25-34 yaş aralığı	146	32,3
	35-44 yaş aralığı	133	29,4
	45-54 yaş aralığı	61	13,5
	55 ve üzeri yaş	25	5,5
Meslek	Memur	57	12,6
	Öğrenci	72	15,9
	Esnaf	37	8,2
	Ev Hanımı	42	9,3
	Emekli	28	6,2
	İşçi	63	13,9
	İşsiz	19	4,2
	Diğer	134	29,6
Gelir Durumu	0-1000 gelir aralığı	150	33,2
	1001-2000 gelir aralığı	175	38,7
	2001-3000 gelir aralığı	98	21,7
	3001-4000 gelir aralığı	23	5,1
	4001 ve üzeri gelir	5	1,1
İkamet Yılı	0-3 yıl aralığı	39	8,6
	4-7 yıl aralığı	40	8,8
	8-12 yıl aralığı	97	21,5
	13-19 yıl aralığı	97	21,5
	20 ve üzeri yıl	179	39,6

Ankete katılan yerel halkın % 44,9’unu kadınlar, % 55,1’ini de erkekler oluşturmaktadır. Ankete katılan yerel halkın yaş dağılımları incelendiğinde, % 32,3’lük oran ile en fazla katılımcının 25-34 yaş aralığı, en az katılımcının ise, % 5,5’lik oran ile 55 ve üzeri yaş grubundan olduğu görülmektedir. Diğer yaş gruplarına bakıldığında sırası ile % 29,4 ile 35-44, % 19,2 ile 18-24, % 13,5 ile 45-54 yaş grupları gelmektedir.

Yerel halkın meslek grupları incelendiğinde, en fazla katılımcının % 29,6 ile diğer meslek gruplarına, en az katılımcının ise % 4,2 ile işsiz grubunda yer aldığı görülmektedir. Ayrıca sırası ile ankete katılan yerel halkın % 15,9’u öğrenci, % 13,9’u işçi, % 12,6’sı memur, % 9,3’ü ev hanımı, % 8,2’si esnaf, % 6,2’si emekli grubunda yer almaktadır.

Gelir durumları incelendiğinde, ankete katılan yerel halkın % 38,7'si 1001-2000, % 33,2'si 0-1000, % 21,7'si 2001-3000, % 5,1'i 3001-4000 ve % 1,1'i de 4001 ve üzerinde gelir düzeyine sahiptir.

Anketi cevaplandıran yerel halkın Mersin ilinde ikamet ettikleri yıllar incelendiğinde, % 39,6 ile en fazla katılımcının 20 ve daha fazla yıldır Mersin'de ikamet ettiği söylenebilir. Ayrıca anketi cevaplandıran yerel halkın % 21,5'i 13-19, % 21,5'i 8-12, % 8,8'i 4-7 ve % 8,6'sı da 0-3 yıl aralığında Mersin ilinde ikamet etmektedir.

Tablo 2'de araştırmaya katılan yerel halkın Akdeniz Oyunları ile ilgili sosyo-kültürel tutumlarına yönelik yüzde, frekans, aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri yer almaktadır.

Tablo 2. Yerel Halkın Akdeniz Oyunları İle İlgili Sosyo-Kültürel Tutumlarına Yönelik Değerleri

İFADELER	Dağılım	TAMAMEN KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	NE KATILYORUM NE	KATILYORUM	TAMAMEN KATILYORUM	\bar{X}	s.s.
Turistik Tesisler Boyutu								
Alışveriş tesislerinin artışına katkı sağlıyor.	f	26	42	36	198	150	3,89	1,13
	%	5,8	9,3	8,0	43,8	33,2		
Sosyal etkinliklerin artışına katkı sağlıyor.	f	24	23	30	220	155	4,01	1,04
	%	5,3	5,1	6,6	48,7	34,3		
Temizlik tesislerinin artışına katkı sağlıyor.	f	21	37	89	202	103	3,72	1,04
	%	4,6	8,2	19,7	44,7	22,8		
Turistlere hizmet eden tesislerin artışına katkı sağlıyor.	f	23	17	46	229	137	3,97	1,00
	%	5,1	3,8	10,2	50,7	30,3		
Şehrin altyapı gelişimini hızlandırdı.	f	32	43	62	168	147	3,78	1,19
	%	7,1	9,5	13,7	37,2	32,5		
Uluslararası Tanıtım Boyutu								
Dünya'nın şehirden haberdar olma fırsatını arttırıyor.	f	20	13	17	212	190	4,19	0,96
	%	4,4	2,9	3,8	46,9	42,0		
Şehrin uluslararası imajını geliştiriyor.	f	23	12	25	193	199	4,17	1,01
	%	5,1	2,7	5,5	42,7	44,0		

Şehrin uluslararası tanıtımını kuvvetlendiriyor.	f	15	8	35	197	197	4,22	0,91
	%	3,3	1,8	7,7	43,6	43,6		
Şehrin diğer uluslarla uyumuna katkı sağlıyor.	f	14	14	50	191	183	4,13	0,94
	%	3,1	3,1	11,1	42,3	40,5		
Topluluk ruhunun kuvvetlenmesine katkı sağlıyor.	f	17	37	77	173	148	3,88	1,07
	%	3,8	8,2	17,0	38,3	32,7		
Kültürel Değişim Boyutu								
Kültürel değişime katkı sağlıyor.	f	18	34	92	255	53	3,64	0,92
	%	4,0	7,5	20,4	56,4	11,7		
Diğer kültürlerle deneyim fırsatı sağlıyor.	f	14	22	94	264	58	3,73	0,85
	%	3,1	4,9	20,8	58,4	12,8		
Diğer kültür ve toplumların daha iyi anlaşılmasını sağlıyor.	f	18	36	105	239	54	3,60	0,93
	%	4,0	8,0	23,2	52,9	11,9		
Kültürel çatışmayı meydana getiriyor.	f	111	168	86	62	25	2,38	1,15
	%	24,6	37,2	19,0	13,7	5,5		
Sosyal ve Çevresel Problemler								
Ziyaretçiler çevreyi rahatsız ediyor.	f	108	212	69	34	29	2,25	1,09
	%	23,9	46,9	15,3	7,5	6,4		
Trafik problemi artıyor.	f	34	51	93	131	143	3,65	1,24
	%	7,5	11,3	20,6	29,0	31,6		
Doğal çevre ve manzara zarar görüyor.	f	66	171	137	45	33	2,57	1,08
	%	14,6	37,8	30,3	10,0	7,3		
Yerel eko sistem zarar görüyor.	f	64	187	121	55	25	2,53	1,05
	%	14,2	41,4	26,8	12,2	5,5		
Çevresel ve Kültürel Koruma								
Yerel kültürün korunmasına katkı sağlıyor.	f	32	65	133	192	30	3,27	1,02
	%	7,1	14,4	29,4	42,5	6,6		
Doğal kaynakların korunmasına katkı sağlıyor.	f	33	79	136	173	31	3,19	1,04
	%	7,3	17,5	30,1	38,3	6,9		
Yerel halkın geleneksel yaşam stilini etkiliyor.	f	39	50	116	191	56	3,38	1,10
	%	8,6	11,1	25,7	42,3	12,4		
Yerel kültürün gelişimini etkiliyor.	f	34	52	106	193	67	3,45	1,10
	%	7,5	11,5	23,5	42,7	14,8		

Araştırmaya katılan yerel halkın boyutlar itibari ile Akdeniz Oyunları'nda mükemmele en yakın olarak beğendikleri özellik uluslararası tanıtım boyutu (\bar{x} =4,123, s.s.=0,849) ve takiben turistik tesisler (\bar{x} =3,879, s.s.=0,951), kültürel değişim (\bar{x} =3,660, s.s.=0,769), çevresel ve kültürel koruma (\bar{x} =3,329,

s.s.=0,893) ve en düşük aritmetik ortalamaya sahip olarak değerlendirilen boyut ise sosyal ve çevresel problemler ($\bar{x}=2,756$, s.s.=0,805) olmuştur.

Araştırmaya katılan yerel halkın turistik tesisler boyutu algılamaları ile cinsiyetleri, yaşları ve Mersin’de ikamet ettikleri yıl durumları arasında herhangi bir farklılık bulunmamaktadır. Turistik tesisler boyutu algılamaları ile araştırmaya katılanların meslek ($p=0,025$) ve gelir durumlarına ($p=0,017$) göre anlamlı farklılıklar ortaya çıkmıştır. Tukey testi sonuçları incelendiğinde, farklılığın işsiz meslek grubunda yer alan kişilerden kaynaklandığı görülmektedir. İşsiz meslek grubunda yer alan kişiler ile memur ve öğrenciler arasında farklılık bulunmakta, bunun yanında işsiz meslek grubunda yer alan kişiler ile esnaf, emekli, işçi ve diğer meslek gruplarına ait kişiler arasında herhangi bir farklılık bulunmamaktadır. Bu sonuçlara göre, memur, öğrenci, işçi, ev hanımı, esnaf ve diğer meslek grubunda yer alan yerel halkın turistik tesisler boyutuna ilişkin algılamaları işsiz yerel halkın algılamalarına göre daha olumludur. Bu kapsamda, H_1 hipotezi (H_1 : Akdeniz Oyunları’nın turistik tesisler boyutu ile araştırmaya katılan yerel halkın bireysel özellikleri arasında farklılık yoktur) kısmen reddedilmiştir. Çünkü turistik tesisler boyutu ile bireysel özelliklerden cinsiyet, yaş ve Mersin’de ikamet ettikleri yıl durumları arasında farklılık bulunmazken, meslek ve gelir durumu arasında farklılık bulunmuştur.

Araştırmaya katılan yerel halkın uluslararası tanıtım boyutu algılamaları ile yaşları, meslekleri, gelir durumları ve Mersin’de ikamet ettikleri yıl durumları arasında herhangi bir farklılık bulunmamaktadır. Uluslararası tanıtım boyutu algılamaları ile araştırmaya katılanların cinsiyetleri ($p=0,007$) arasında anlamlı farklılıklar ortaya çıkmıştır. Araştırmaya katılan kadınların, araştırmaya katılan erkeklere göre uluslararası tanıtım boyutundaki algılamalarının daha olumlu olduğu görülmektedir. Elde edilen sonuçlara göre kadınlar, erkeklere göre uluslararası tanıtım boyutunu daha olumlu yorumlamışlardır. Bu kapsamda, H_2 hipotezi (H_2 : Akdeniz Oyunları’nın uluslararası tanıtım boyutu ile araştırmaya katılan yerel halkın bireysel özellikleri arasında farklılık yoktur) kısmen reddedilmiştir. Çünkü uluslararası tanıtım boyutu ile bireysel özelliklerden yaş, meslek, gelir durumu ve Mersin’de ikamet ettikleri yıl durumları arasında farklılık bulunmazken, cinsiyetleri arasında farklılık bulunmuştur.

Araştırmaya katılan yerel halkın çevresel ve kültürel koruma boyutu algılamaları ile cinsiyetleri, meslekleri, gelir durumları ve Mersin’de ikamet ettikleri yıl durumları arasında herhangi bir farklılık tespit edilmemiştir. Fakat çevresel ve kültürel koruma boyutu algılamaları ile araştırmaya katılanların yaşları ($p=0,024$) arasında farklılık görülmüştür. Tukey testi sonuçlarına bakıldığında farklılığın 55 ve üzerinde yaş grubuna sahip olan kişiler tarafından kaynaklandığı görülmektedir. Elde edilen sonuçlara göre, 55 ve üzerinde yaş grubuna sahip olan yerel halk, diğer yaş aralığında bulunan yerel halka göre çevresel ve kültürel koruma boyutu algılamalarında daha olumlu bir görüşe sahiptir. Yani, yaş ilerledikçe çevresel ve kültürel koruma boyutu ile ilgili

algılamaların daha olumluya gittiği görülmektedir. Bu kapsamda, H₃ hipotezi (H₃: Akdeniz Oyunları'nın çevresel ve kültürel koruma boyutu ile araştırmaya katılan yerel halkın bireysel özellikleri arasında farklılık yoktur) kısmen reddedilmiştir. Çünkü çevresel ve kültürel koruma boyutu ile bireysel özelliklerden cinsiyet, meslek, gelir durumu ve Mersin'de ikamet ettikleri yıl durumları arasında farklılık bulunmazken, yaşları arasında farklılık bulunmuştur.

Araştırmaya katılan yerel halkın sosyal ve çevresel problemler boyutu algılamaları ile cinsiyetleri, yaşları, meslekleri ve Mersin'de ikamet ettikleri yıl durumları arasında herhangi bir farklılık bulunmamaktadır. Bunun yanında, sosyal ve çevresel problemler boyutu algılamaları ile araştırmaya katılanların gelir durumları (p=0,013) arasında anlamlı farklılıklar görülmüştür. Tukey testi sonuçları incelendiğinde, ankete katılan yerel halkın gelir durumlarında ortaya çıkan farklılığın kaynağını 4001 TL ve üzeri gelir durumuna sahip olan kişiler oluşturmaktadır. Bu sonuçlara göre, 4001 TL ve üzeri gelir durumuna sahip olan kişilerin sosyal ve çevresel problemler boyutuna ilişkin algılamaları diğer gelir durumuna sahip olan kişilere göre daha olumludur. Bu kapsamda, H₄ hipotezi (H₄: Akdeniz Oyunları'nın sosyal ve çevresel problemler boyutu ile araştırmaya katılan yerel halkın bireysel özellikleri arasında farklılık yoktur) kısmen reddedilmiştir. Çünkü sosyal ve çevresel problemler boyutu ile bireysel özelliklerden yaş, cinsiyet, meslek ve Mersin'de ikamet ettikleri yıl durumları arasında farklılık bulunmazken, gelir durumları arasında farklılık bulunmuştur.

Araştırmaya katılan yerel halkın bireysel özellikleri ile kültürel değişim boyutu kapsamındaki algılamaları arasında herhangi bir farklılık bulunmamıştır. Bu sonuca göre, araştırmaya katılan yerel halkın cinsiyeti, yaşı, gelir düzeyi, mesleği ve Mersin'de ikamet ettikleri yıl sayısı kültürel değişim boyutu algılamalarında bir farklılık oluşturmamaktadır. Bu kapsamda, H₅ hipotezi (H₅: Akdeniz Oyunları'nın kültürel değişim boyutu ile araştırmaya katılan yerel halkın bireysel özellikleri arasında farklılık yoktur) reddedilemez. Çünkü Akdeniz Oyunları'nın kültürel değişim boyutu ile araştırmaya katılanların bireysel özellikleri arasında farklılık bulunmamıştır.

Aşağıda yer alan Tablo 3'te, kurulan hipotezlerin sonuçları tek tablo üzerinde gösterilmiştir.

Tablo 3. Hipotez Sonuçlarına İlişkin Bilgiler

Numara	Farklılık Hipotezleri	Sonuç				
		Cinsiyet	Yaş	Meslek	Gelir Durumu	İkamet Yılı
H ₁	Turistik Tesisler – Bireysel Özellikler	YOK	YOK	VAR	VAR	YOK

H₂	Uluslararası Tanıtım – Bireysel Özellikler	Cinsiyet	Yaş	Meslek	Gelir Durumu	İkamet Yılı
		VAR	YOK	YOK	YOK	YOK
H₃	Çevresel ve Kültürel Koruma- Bireysel Özellikler	Cinsiyet	Yaş	Meslek	Gelir Durumu	İkamet Yılı
		YOK	VAR	YOK	YOK	YOK
H₄	Sosyal ve Çevresel Problemler – Bireysel Özellikler	Cinsiyet	Yaş	Meslek	Gelir Durumu	İkamet Yılı
		YOK	YOK	YOK	VAR	YOK
H₅	Kültürel Değişim – Bireysel Özellikler	Cinsiyet	Yaş	Meslek	Gelir Durumu	İkamet Yılı
		YOK	YOK	YOK	YOK	YOK

5. Sonuç ve Öneriler

Uluslararası spor organizasyonları dünya genelinde önemli bir yere sahiptir ve ilgiyle takip edilmektedir. Bu faaliyetler, düzenlenen şehirler veya ülkeler açısından bakıldığında ciddi yatırım gerektirmektedir. Ev sahipliği yapan ülke veya şehir için sosyo-kültürel olarak birçok etki meydana getirmekle birlikte ülkeler arasındaki birlik, beraberlik ve kardeşlik duygusunun gelişmesi için de büyük önem taşımaktadır. Ayrıca yarışmalara katılan seyirciler veya yarışmacılar gidilen ülke veya şehirdeki turizm faaliyetini de canlandırmaktadır. Bu yüzden uluslararası spor etkinlikleri ev sahibi ülke veya şehirler için önemli bir fırsat oluşturmaktadır.

Türkiye’de uluslararası spor organizasyonlarının önemi gün geçtikçe artış göstermektedir. 2012 yılında İstanbul’un Avrupa Spor Başkenti olarak ilan edilmesi ülkenin spora verdiği önemi ortaya koymaktadır. Özellikle 2005 yılında İzmir’de düzenlenen Universiade Yaz Oyunları, 2011 yılında Erzurum’da düzenlenen Universiade Kış Oyunları, 2013 yılında Türkiye’nin yedi şehrinde (İstanbul, Bursa, Trabzon, Antalya, Kayseri, Rize, Gaziantep) düzenlenen FIFA 20 Yaş Altı Dünya Kupası ile birlikte büyük spor faaliyetlerinin etkisi toplum tarafından daha iyi anlaşılmaya başlanmıştır. Önemli olan böyle büyük etkinliklerin toplum gelişimi ile ilgili öneminin farkına varılarak gelecekte düzenlenecek olan uluslararası yarışmalara ev sahipliği yapmak ve bu organizasyonlardan en üst seviyede faydalanmaktır.

Spor organizasyonlarına ev sahipliği yapan şehirler veya ülkeler, önemli alt yapı yatırımları ve spor tesisleri inşa etmek zorundadırlar. Bu nedenle şehirlerin ve müsabakaların yapıldığı yerlerin tehdit oluşturan zayıf yönlerinin düzeltilmesi gerekmektedir. Turizm ve spor turizmi konusunda yetişmiş insan gücü eksikliğinin giderilmesi, konaklamanın daha güvenli hale getirilmesi, yarışmaların düzenlendiği spor salonlarının eksikliklerinin giderilmesi, ulaşım

sorununun tamamen ortadan kaldırılması gerektiği söylenebilir. Gerekli altyapının geliştirilerek gelecek yıllarda düzenlenecek olan spor organizasyonlarına adaylık konusunda önemli adımlar atılabilir.

Yapılan çalışmada, araştırmaya konu olan boyutlar ile Mersin’de yaşayan yerel halkın bireysel özellikleri arasında bazı farklılıklar ortaya çıkmıştır. Memur, öğrenci, işçi, ev hanımı, esnaf ve diğer meslek grubunda yer alan yerel halkın turistik tesisler boyutuna ilişkin algılamalarının işsiz yerel halkın algılamalarına göre daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Araştırmaya katılan kadınların, araştırmaya katılan erkeklere göre uluslararası tanıtım boyutundaki algılamalarının daha olumlu olduğu görülmektedir. Elde edilen sonuçlara göre kadınlar, erkeklere göre uluslararası tanıtım boyutunu daha olumlu yorumlamışlardır. Ayrıca, 55 ve üzerinde yaş grubuna sahip olan yerel halk, diğer yaş aralığında bulunan yerel halka göre çevresel ve kültürel koruma boyutu algılamalarında daha olumlu bir görüşe sahip olmuştur. Gelir durumlarına bakıldığında, 4001 TL ve üzeri gelir durumuna sahip olan kişilerin sosyal ve çevresel problemler boyutuna ilişkin algılamalarının diğer gelir durumuna sahip olan kişilere göre daha olumlu olduğu tespit edilmiştir.

Elde edilen bu sonuçlardan hareketle, Akdeniz Oyunları’nın daha faydalı olabilmesi için aşağıdaki öneriler ortaya konulmuştur:

- ✓ Oyunların düzenlendiği Mersin ilinin uluslararası nitelikte tanıtımının yapılması sayesinde Mersin ilinin tanınırlığı artırılmalıdır. Çünkü oyunlardan sonra bazı tanıtım faaliyetlerinin yapılmaması insanlara organizasyonu ve şehri unutturabilmektedir.
- ✓ Mersin’deki oyunlar için yapılan tesislerin gelişimi devam ettirilmeli ve yapılan tesislerin aktif kullanımı sağlanmalıdır.
- ✓ Mersin ilinin en büyük sorunlarından biri de ulaşım ağının güçlü olmamasıdır. Büyük organizasyonlar için turistlerin müsabakaların yapıldığı alanlara kolayca ve hızlı bir şekilde ulaşabilmesi için ulaşım ağının geliştirilmesi gerekmektedir.
- ✓ Mersin’de düzenlenen oyunlarda yaşanan bilet sıkıntılarının gelecekte düzenlenecek olan organizasyonlarda yaşanmaması için gerekli planlamalar yapılmalıdır. Ayrıca organizasyonlara yerel halkın aktif katılımı sağlanmalı ve organizasyon öncesinde yerel halkın bilinçlendirilmesi için çalışmalar yapılmalıdır.
- ✓ Akdeniz Oyunları gibi büyük organizasyonlarda düzenli bir veri tabanı oluşturulmalıdır. Veri tabanı içerisinde organizasyon için gelen kişilere ait bilgiler yer alabilir ve organizasyon için satılan biletlerin takibinin kolayca yapılması sağlanabilir. Oluşturulan veri tabanı sayesinde organizasyona katılanlara rahatça ulaşılarak geri dönütler alınabilir ve

gerek Mersin ili gerekse Türkiye hakkında belli aralıklarda tanıtım mesajları gönderilebilir.

Ülke tanıtımlarında spor organizasyonlarının önemli bir yeri vardır. Bu nedenle düzenlenen uluslararası spor organizasyonlarında organizasyonların kaliteli bir şekilde gerçekleşmesi için her kurumun yerine getirmesi gereken belli başlı görevler olmalıdır. Konaklama işletmeleri bu konuda organizasyon için şehre gelmiş olan katılımcılara gerekli hassasiyeti göstermelidir ve aynı zamanda müsabakaların yapıldığı yerde görev alan personeller insan ilişkileri konusunda hassas davranmalı ve yardımsever bir yaklaşım içerisinde olmalıdır. Nitelikli personel yetiştiren turizm okullarından, konaklama yerlerine eğitimli personel istihdam edilebilmelidir. Yerel halk turizm konusunda bilinçlendirilmeli ve gelen turistlere karşı Türkiye'nin misafirperver yapısı gösterilmelidir. Bu gibi önlemlerin alınması organizasyonun akışını olumlu bir şekilde etkileyebilir ve buda spor turizmi faaliyetinden ekonomik olarak daha fazla kazanç getirebilir.

Araştırmaya katılanlar, mega organizasyonların kültürel değişim anlamında katkı sağladığını ifade etseler de bu tür organizasyonların özellikle çevresel birtakım problemlere neden olduğunu ifade etmektedir. Bu problemlerin başında ise organizasyonun yapıldığı zamanlarda yaşanan trafik sorunu gelmektedir. Bunlarla birlikte tesisleşme ve tanıtım boyutunda da bu tür organizasyonların bir fırsat olarak görüldüğü ifade edilmektedir. Bu çalışmada mega organizasyonların genel olarak sosyo-kültürel etkisinin olumlu olduğu ifade edilirken ulaşım, koruma ve kullanma anlamında da gerekli tedbirlerin alınması ihtiyacı ortaya konulmaktadır.

Kaynakça

- Akşar, T. (2010). Kupanın ekonomilere etkisi nasıl olacak?, Eko-Spor. <http://www.dunya.com/kupanin-ekonomilere-etkisi-nasil-olacak-94752yy.htm> (Erişim Tarihi: 23.04.2014).
- Babacan, E. ve Göztaş, A. (2011). Etkinlik Yönetimi. Detay Yayıncılık: Ankara.
- Basım, N. ve Argan, M. (2009). Spor Yönetimi. Detay Yayıncılık: Ankara.
- Comite International des Jeux Mediterraneens (CIJM) (2014). URL: http://www.cijm.org.gr/images/stories/pdf/CIJM_chart_en.pdf, (Erişim Tarihi: 17.04.2014).
- Deloitte, Spor Serisi Raporu 2010; Kalıcı Bir Miras: Önemli Spor Etkinliklerine Ev Sahibi Ülkeler ve Ekonomilerinde Nasıl Olumlu Bir Değişim Sağlayabilir. [\[http://www.deloitte.com/assets/DcomTurkey/Local%20Assets/Documents/turkeytr_ps_KaliciBirMiras_160610.pdf\]](http://www.deloitte.com/assets/DcomTurkey/Local%20Assets/Documents/turkeytr_ps_KaliciBirMiras_160610.pdf), (Erişim tarihi: 30.09.2013).
- Dickinson, J. and Shipway, R. (2007). Resource Guide to The Impact of Events. Hospitality, Leisure, Sport and Tourism Network, s. 1-20.

- Doğu, G. (2006). Sporun Sosyal ve Ekonomik Faydaları. Sağlıklı Kentler Birliği Toplantısı, Eskişehir, 18-27 Nisan, URL: <http://www.sporbilim.com/sayfa.asp?mdl=haber¶m=123>, (Erişim Tarihi: 25.02.2014).
- Gençlik ve Spor Bakanlığı (GSB). Akdeniz Oyunları Tarihçesi. [URL: <http://mersin.gsb.gov.tr/Sayfalar/AkdenizOyunlar%C4%B1Tarih%C3A7esi.aspx>], (Erişim Tarihi: 06.09.2013).
- Hazar, A. (2007). Spor ve Turizm. Detay Yayıncılık: Ankara.
- Jie Y. ve Yan, W. (2010). Developing a Mega Event Impact Scale. International Conference on Education Technology and Computer (ICETC), 305-307.
- Konstantaki, M. (2008). Social and Cultural Issues Associated with Hosting The 2012 Olympics in London: A Lecturers' and Students' Perspective. International Tourism Conference, Alanya, p. 1-18.
- Mersin 2013 XVII. Akdeniz Oyunları (2013). URL: <http://www.mersin2013.gov.tr/detay/5025/Oyunlar-Tarihcesi.html>, (Erişim Tarihi: 18.02.2014).
- Nalçakan, M. (2009). Uluslararası Spor Organizasyonlarında Sağlık Hizmetleri Universiade 2005 İzmir Örneği. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Özsoy, S. (2013). The First Mediterranean Games And Turkey With Its Reflections On The Newspapers. Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı (3), 71- 80.
- Ritchie, B. (1984). Assessing The Impact of Hallmark Events: Conceptual And Research Issues. Journal of Travel Research, 22 (1), 2- 11.
- Schwark, J. (2006). Grundlagen Zum Sporttourismus. Waxmann: Münster.
- Sunay, H. (2010). Sporda Organizasyon. Gazi Kitabevi: Ankara
- Şimşek, K. (2011). 2011 Erzurum Dünya Üniversitelerarası Kış Oyunlarının Erzurum Şehrine Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Etkisi. Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi, 13 (3), 383- 393.
- Turizm Yazarları ve Gazetecileri Derneği (TUYED). (2009). URL: <http://www.tuyed.org.tr/spor-turizmi-raporu/>, (Erişim Tarihi: 17.04.2014).
- Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliği (TMMOB) (2012). XVII. Akdeniz Oyunları- Mersin 2013. Oda Dergisi TMMOB Mersin Şubesi, Sayı (4), 48- 64.
- Türkiye Bilişim Dergisi (2013). URL: <http://www.bilisimdergisi.org/index.php?sayi=156>, (Erişim Tarihi: 20.04.2014).

- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). (2014). URL:
<http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=temelist>, (Erişim Tarihi:
16.02.2014).
- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). Spss Uygulamalı Bilimsel Araştırma
Yöntemleri. Detay Yayıncılık: Ankara.